

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора

Роман ВАСЬКО

«26» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Терміносистема сучасного перекладознавства

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки	доктор філософії
галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
освітньо-наукова програма	Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство
статус дисципліни	дисципліна вільного вибору аспіранта

Форма навчання денна, вечірня, заочна

Навчальний рік 2024/2025

Семестр III

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання українська

Форма підсумкового контролю залік

Розробник:

Подсєвак Катерина Сергїївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови КНЛУ

Рецензенти:

Шутова Марія Олександрівна, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри германської і фіно-угорської філології.

Алексєєва Ольга Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Схвалено на засіданні кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови КНЛУ, протокол № 1 від «1» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Христина МЕЛЬКО

Схвалено на засіданні вченої ради університету, протокол № 2 від «26» серпня 2024 р.

Голова вченої ради

Роман ВАСЬКО

1. Мета вивчення дисципліни:

сприяти *формуванню у аспірантів* професійних компетентностей, необхідних для інноваційної науково-дослідницької і викладацької діяльності в галузі перекладознавства, шляхом поглиблення *системи наукових знань* про терміносистему сучасного світового перекладознавства, що дозволить систематизувати знання аспірантів про переклад як процес спільного породження й перетворення смислів відповідно до нормативних вимог теорії і методології перекладацької діяльності; сприяти *усвідомленню аспірантами* ролі усталеної системи понять і термінів науки про переклад як регулятивної системи перекладацького дискурсу; сприяти *формуванню у аспірантів здатності* застосовувати у власній перекладацькій діяльності і вільно оперувати термінами, що віддзеркалюють сучасний стан перекладознавчої науки як у царині практики, так і науково дослідній роботі, а також і у процесі надання фахового редагування художніх і нехудожніх текстів у перекладі.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
Лекції	20 год.	6 год.
семінарські заняття	10 год.	4 год.
практичні заняття	—	—
Консультації	—	—
самостійна робота	60 год.	80 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1. *Знати*: теоретичні основи письмового перекладу художніх і нехудожніх текстів; базові категорії та поняття лінгвістики тексту, літературознавства, жанрових теорій перекладу; базисні поняття, цілі та завдання перекладацької історіографії, лексикографії, порівняльної стилістики / граматики, прагмалінгвістики, теорії міжкультурної комунікації; важливість перекладу як засобу міжкультурної комунікації та міжмовного посередництва; новітні підходи до вивчення проблем перекладу художніх і нехудожніх текстів у межах спеціальних теорій перекладу; методологічну базу сучасного перекладознавства, яка враховує методи і процедури аналізу суміжних дисциплін.

3.2. *Вміти*: застосовувати у власній перекладацькій діяльності, а також у редагуванні перекладів різних типів текстів лінгвістичний, концептуальний, літературознавчий, перекладознавчий / перекладацький аналіз вихідного / цільового тексту; здійснювати доперекладознавчий / перекладознавчий аналіз оригінальних текстів різних жанрів і стилів із метою визначення їх жанрово-стилістичної домінанти; адекватно обирати стратегії / тактики перекладу; застосовувати методологічні принципи аналізу вихідного й цільового текстів з огляду суміжних дисциплін; обґрунтовувати вибір стратегій і тактик у перекладі текстів певних типів (жанрів); вільно оперувати різними підходами до перекладу в залежності від історико-літературного періоду і лінгвокультурної традиції оригіналу (перекладу); застосовувати у перекладознавчому аналізі підходи, що демонструють новітні тенденції у перекладі різних типів текстів.

Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти комплексними знаннями із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства, літературознавства, міжкультурної комунікації, лексикології, стилістики). Знання та навички, отримані в результаті вивчення даних курсів, створюють необхідну базу для вивчення курсу «Терміносистема сучасного перекладознавства» і мають високу ступінь кореляції з ними.

4. Анотація навчальної дисципліни.

Дисципліна «Терміносистема сучасного перекладознавства» належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона спрямована на поглиблення знань аспірантів щодо системи наукових знань про терміносистему сучасного світового перекладознавства, що дозволить систематизувати знання аспірантів про переклад як процес спільного породження й перетворення смислів відповідно до нормативних вимог теорії і методології перекладацької діяльності. Курс дозволить сформуванню у аспірантів здатність застосовувати у власній перекладацькій діяльності і вільно оперувати термінами, що віддзеркалюють сучасний стан перекладознавчої науки як у царині практики, так і науково дослідній роботі, а також і у процесі надання фахового редагування художніх і нехудожніх текстів у перекладі.

Курс сприяє усвідомленню аспірантами ролі усталеної системи понять і термінів науки про переклад як регулятивної системи перекладацького дискурсу. У межах цього курсу аспіранти опановують вміннями вільно оперувати різними підходами до перекладу в залежності від історико-літературного періоду і лінгвокультурної традиції оригіналу (перекладу), а також застосовувати у перекладознавчому аналізі підходи, що демонструють новітні тенденції у перекладі різних типів текстів.

Курс включає два змістових модулі.

У першому модулі щодо *перекладу як системи* надається уявлення про *вітчизняну (радянську, пострадянську) школу перекладу*, що передбачає розгляд засадничих теоретико-методологічних основ перекладу, аналіз понятійного апарату та методологічних принципів і процедур: історія становлення школи; принцип перекладності / неперекладності; *лексикографія перекладацької діяльності*: типи тлумачних словників у перекладі; типи енциклопедичних словників у перекладі; *аналіз засадничих перекладознавчих понять*: поняття методу, стратегії, тактики, способу, прийому перекладу; типологія трансформаційних операцій; ключові класифікації перекладацьких перетворень; методологія перекладознавчих досліджень; історія формування критики перекладу; *тлумачення теорії міжмовних перетворень*: трансформація і деформація; переклад як процес і результат міжмовної трансформації; трансформації і відношення міжмовної асиметрії; етноспецифіка і хроноспецифіка в перекладі; *обґрунтування одиниці перекладу*: одиниці перекладу та одиниці мови; одиниці перекладу та одиниці смислу; одиниці перекладу як складові перекладацьких рішень.

У другому модулі щодо *актуальної аспектології у перекладознавстві* розглядаються *західні школи перекладознавства*, що включають зокрема, англійську (Велика Британія, США), німецьку, болгарську, прибалтійську, словенську, французьку, а також далеко / близькосхідних, які віддзеркалюють певні новітні підходи до перекладу текстів різних типів, а також диференційні / інтегральні підходи до тлумачення перекладу як системи; *засадничі категорії перекладознавства – еквівалентність, адекватність*: диверсифікація поглядів і підходів у межах світових шкіл; *лінгвокультурологічні аспекти перекладознавства*: основні підходи до вирішення проблематики; термінологічні поняття, функції одиниць перекладу; стратегій і тактики розв'язання проблем, методологія дослідження, критика і редактура перекладу; *прагматичні аспекти перекладу*: основні підходи до вирішення проблематики; термінологічні поняття, функції одиниць перекладу; стратегій і тактики розв'язання проблем; методологія дослідження, критика і редактура перекладу *семіотичні аспекти перекладу*: основні підходи до вирішення проблематики; термінологічні поняття, функції одиниць перекладу; стратегій і тактики розв'язання проблем; методологія дослідження, критика і редактура перекладу.

5. Компетентності аспірантів, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Терміносистема сучасного перекладознавства».

Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Терміносистема сучасного перекладознавства» базуються на *інтегральній, загальних і фахових компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»* для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із перекладознавства, історії їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології перекладознавчих досліджень.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність планувати і здійснювати комплексні перекладознавчі дослідження на основі набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою.

ЗК 2. Усвідомлення необхідності та дотримання норм професійної етики перекладача та розширення загального культурного світогляду; здатність до безперервного професійного та особистісного розвитку, самовдосконалення.

ЗК 3. Здатність до наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності перекладача на засадах загальної та спеціальної методології перекладознавчих досліджень.

ЗК 4. Здатність до оволодіння загальнонауковим (філософським) системним світоглядом, аналізу, синтезу і генерування нових ідей.

ЗК 5. Здатність до осмислення філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку вітчизняної і світової науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Здобуття концептуальних і методологічних знань у галузі перекладознавства, зокрема засвоєння основних теоретико-методологічних концепцій сучасного перекладознавства, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових перекладознавчих знань, оволодіння термінологією перекладознавства.

ФК 2. Здатність збирати дані для перекладознавчого дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх; започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.

ФК 3. Здатність аналізувати перекладознавчі явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних і новітніх дослідницьких підходів, зокрема когнітивно-дискурсивного, а також на основі відповідних загальнонаукових методів, що дозволить систематизувати знання про переклад як процес спільного породження й перетворення смислів відповідно до когнітивно-комунікативних потреб представників різних лінгвокультурних спільнот.

ФК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі перекладознавства на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів; розширювати та переоцінювати вже існуючі знання з когнітивної лінгвістики та дискурсології у професійній практиці перекладача.

ФК 5. Здатність до критичного аналізу, оцінки, синтезу, продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем у галузі перекладознавства, зокрема, проблеми перекладу як когнітивно-комунікативної взаємодії, у якій особистості перекладача відводиться провідна роль.

ФК 6. Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі перекладознавства, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів; вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань у галузі перекладознавства, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності.

ЗК 8. Здатність до осмислення філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку вітчизняної і світової науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.					+												
ЗК 9. Здатність до наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності на засадах загальної та спеціальної методології.			+														
Фахові компетенції(ФК)						+											
ФК 1. Здобуття концептуальних та методологічних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.																	
ФК 2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх; започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.								+									
ФК 3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.										+							
ФК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів; розширювати та переоцінювати вже існуючі знання і професійну практику.											+						
ФК 5. Здатність до критичного аналізу, оцінки, синтезу, продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем в обраній галузі філологічних досліджень.												+					

6. Результати навчання аспірантів із дисципліни (освітнього компонента) Терміносистема сучасного перекладознавства».

Результати навчання аспірантів із дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»:

ПРН 1. Критично аналізувати й оцінювати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці з перекладознавства; глибоко розуміти важливість перекладу як засобу міжкультурної комунікації та міжмовного посередництва; знати теоретичні й практичні проблеми антропоцентричного когнітивно-діяльнісного підходу в теоріях перекладу, зокрема в галузі письмового перекладу художніх і нехудожніх текстів, і пропонувати шляхи їх вирішення.

ПРН 2. Порівнювати і класифікувати різні наукові погляди у галузі лінгвістики, літературознавства, жанрових теорій перекладу, перекладацької історіографії, лексикографії, порівняльної стилістики / грамматики, прагмалінгвістики, теорії міжкультурної комунікації; формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати наукові досягнення і здобутки інших дослідників у межах когнітивно-дискурсивної парадигми перекладознавства як теоретичної основи дослідження стратегії перекладу, що передбачає аналіз формування антропоцентричної парадигми лінгво-перекладознавчих досліджень.

ПРН 3. Обирати адекватну предмету перекладознавчого дослідження методологію у перекладі, запроваджувати сучасні комунікативно орієнтовані методи наукових досліджень для здійснення лінгвокогнітивного, літературознавчого, перекладознавчого / перекладацького аналізу вихідного / цільового тексту.

ПРН 4. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно, адаптуватися до нових умов і ситуацій.

ПРН 5. Формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі перекладознавства та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми.

ПРН 6. Застосовувати принципи організації і проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень у науках гуманітарного циклу, зокрема у сфері перекладознавства, з урахуванням відомих когнітивних перекладознавчих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій, що унаочнюють зв'язок перекладу з літературознавством і лінгвістикою тексту.

ПРН 7. Виявляти спільні та відмінні тенденції розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства.

Таблиця 2

Матриця відповідності результатів навчання, визначених навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Терміносистема сучасного перекладознавства», компетентностям, визначеним освітньо-науковою програмою

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)						
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7
ПРН 2. Критично аналізувати та оцінювати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження і пропонувати шляхи їх вирішення.	+						
ПРН 3. Порівнювати і класифікувати різні наукові погляди у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати власні наукові досягнення і здобутки інших дослідників.		+					
ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.			+				
ПРН 13. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно, адаптуватися до нових умов і ситуацій.				+			
ПРН 14. Формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми.					+		
ПРН 15. Застосовувати принципи організації й проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень в сфері філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) з урахуванням відомих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій.						+	
ПРН 16. Виявляти спільні та відмінні тенденції розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства							+

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Терміносистема сучасного перекладознавства».

Таблиця 3

Матриця відповідності програмних результатів, визначених навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Терміносистема сучасного перекладознавства», компетентностям, визначеним освітньо-науковою програмою

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН 2. Критично аналізувати та оцінювати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження і пропонувати шляхи їх вирішення.</p> <p>ПРН 3. Порівнювати і класифікувати різні наукові погляди у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати власні наукові досягнення і здобутки інших дослідників.</p> <p>ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.</p> <p>ПРН 13. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно, адаптуватися до нових умов і ситуацій.</p> <p>ПРН 14. Формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми.</p> <p>ПРН 15. Застосовувати принципи Організації й проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень в Сфері філології (мовознавство,</p>	<p><i>Методи організації та здійснення навчальної діяльності:</i> словесні (пояснення, розповідь, лекція, бесіда) та практичні; репродуктивні та проблемно-пошукові; самостійної роботи.</p> <p><i>Методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності:</i> дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід аспіранта.</p> <p><i>Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності:</i> усний, письмовий, тестовий, самоконтроль і самооцінка.</p> <p><i>Логічні методи навчання:</i> абстрагування, аналізу і синтезу, індуктивний, дедуктивний.</p> <p><i>Дослідницький метод.</i></p>	<p><i>Вхідний контроль</i> (як передумова успішної організації вивчення дисципліни).</p> <p><i>Поточний контроль</i> (оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта; проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи; передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях).</p> <p><i>Модульний контроль</i> (оцінювання модульної контрольної роботи).</p> <p><i>Підсумковий (семестровий) контроль</i> (проводиться у формі заліку/іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни).</p>

<p>літературознавство, перекладознавство) з урахуванням відомих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій.</p> <p>ПРН 16. Виявляти спільні та відмінні тенденції розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства.</p>		
---	--	--

8. Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

Контроль результатів навчання аспіранта з дисципліна «Терміносистема сучасного перекладознавства» здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою теорії і практики перекладу з англійської мови на своєму сайті <https://translationstudy.knlu.edu.ua> та інформаційному стенді та доводяться до відома аспірантів до початку навчального року.

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни.

Він надає змогу визначити наявний рівень знань аспірантів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється *за накопичувальною системою*.

Система оцінювання результатів навчання аспірантів з дисципліни «Терміносистема сучасного перекладознавства»

Види навчальної діяльності аспіранта	Аудиторна навчальна робота аспіранта (на семінарах)				Модульна контрольна робота	Самостійна навчальна робота аспіранта
Теми семінарських занять	1	2	3	4	50	Реферат
Максимальна кількість балів	10	10	10	10		10

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Терміносистема сучасного перекладознавства» передуює написання аспірантами модульної контрольної роботи.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни «Терміносистема сучасного перекладознавства»

Модульна контрольна робота включає 2 завдання, з яких кожне оцінюється за наступними *критеріями*. Відповідь на кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється за 25- бальною шкалою.

23-25 балів виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

18-22 бали виставляються за умови, що відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

15-17 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

14 балів і менше виставляється за умови відсутності вичерпаної відповіді на питання, наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань аспіранта.

Виконане завдання має включати такі складники: обґрунтування актуальності, викладення змісту, висновки.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 50.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта	50
2.		Модульна контрольна робота (МКР)	50
3.		Залік	10 0

Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форм здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором із наукової роботи.

Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми і терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни аспірантами денної форми здобуття освіти визначає кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять із дисципліни і критерії оцінювання.

Семестровий контроль із навчальної дисципліни «Терміносистема сучасного перекладознавства» проводиться у формі *заліку* за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку науково-педагогічний працівник виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік («зараховано / не зараховано»), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал із навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік. Якщо аспірант на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою «не зараховано», то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому, незалежно від набраного семестрового рейтингового балу, виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100 бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності «Відмітка про залік» науково-педагогічний працівник виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою («зараховано»);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план аспірант записує точну назву дисципліни (аббревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна / вечірня форма				Заочна форма			
		Ра- зом	у тому числі			Ра- зом	у тому числі		
			Лек- ції	Семінар- ські / прак- тичні за- няття	Само- стійна робота		Лек- ції	Семінар- ські / практич- ні заняття	Самостійна робота
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. Переклад як система: досвід вітчизняної школи									
1.	Вітчизняна (радянська, пострадянська) школа перекладу. Розгляд засадничих теоретико-методологічних основ перекладу. Аналіз понятійного апарату та методологічних принципів і процедур історія становлення школи; принципи перекладності / неперекладності.	8	2	--	6	8	--	--	8
2.	Лексикографія перекладацької діяльності: Типи глумачних словників у перекладі. Типи енциклопедичних словників у перекладі.	8	2	--	6	9	1	--	8
3	Аналіз засадничих перекладознавчих понять. Поняття методу, стратегії, тактики, способу, прийому перекладу. Типологія трансформаційних операцій. Ключові класифікації перекладацьких перетворень.	10	2	2	6	10	1	1	8
4	Глумачення теорії міжмовних перетворень. Трансформація і деформація. Переклад як процес і результат міжмовної трансформації. Трансформації і відношення міжмовної асиметрії. Етноспецифіка і хроноспецифіка в перекладі.	8	2	--	6	10	1	1	8
5	Термінологічне обґрунтування одиниці перекладу. Одиниці перекладу та одиниці мови. Одиниці перекладу та одиниці смислу. Одиниці перекладу як складові перекладацьких рішень.	10	2	2	6	9	1	--	8

Продовження Програми

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна / вечірня форма				Заочна форма			
		Ра- зом	у тому числі			Ра- зом	у тому числі		
			Лек- ції	Семінар- ські / прак- тичні за- няття	Само- стійна робота		Лек- ції	Семінар- ські / прак- тичні занят- тя	мостійна робота
	Разом годин за модулем 1	44	10	4	30	46	4	2	40
Змістовий модуль 2 Актуальна аспектологія у перекладі									
6.	Західні школи перекладознавства: терміносистема і методологія. Англійська (Велика Британія, США), німецька, болгарська, прибалтійська, словенська, французька, а також далеко / близькосхідна, які віддзеркалюють певні новітні підходи до перекладу текстів різних типів, а також диференційні / інтегральні підходи до тлумачення перекладу як системи.	10	2	2	6	8	--	--	8
7.	Засадничі категорії перекладознавства – еквівалентність, адекватність. Диверсифікація поглядів і підходів у межах світових шкіл.	8	2	--	6	8	--	--	8
8.	Лінгвокультурологічні аспекти перекладознавства. Основні підходи до вирішення проблематики. Термінологічні поняття, функції одиниць перекладу. Стратегій і тактики розв'язання проблем	8	2	--	6	8	--	--	8
9.	Прагматичні аспекти перекладознавства. Основні підходи до вирішення проблематики. Термінологічні поняття, функції одиниць перекладу. Стратегій і тактики розв'язання проблем.	10	2	2	6	8	--	--	8
10	Семіотичні аспекти перекладознавства. Основні підходи до вирішення проблематики. Термінологічні поняття, функції одиниць перекладу. Стратегій і тактики розв'язання проблем.	10	2	2	6	12	2	2	8
	Разом годин за модулем 2	46	10	6	30	44	2	2	40
	Усього годин	90	20	10	60	90	6	4	80

10. Рекомендована література (у тому числі Інтернет ресурси)

Основна:

1. Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2020). Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу. Монографія. Київ: Центр навчальної літератури. 470 с.
2. Білозерська Л. П., Вознесенко Н.В., Радецька С. В. (2010) Термінологія та переклад [укр./англ.]. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга.
3. Енциклопедія перекладознавства (2020). Пер. з англ. за ред. О.А.Кальниченка та Л.М.Черноватого. Т. 1. Вінниця: Нова книга, 552 с.
4. Енциклопедія перекладознавства (2020). Пер. з англ. за ред. О.А.Кальниченка та Л.М.Черноватого. Т. 2. Вінниця : Нова книга. 276 с.
5. Енциклопедія перекладознавства: у 4 т. Т. 3 (2021): пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. – Вінницяш: Нова Книга, 2021. – 312
6. Професійно-орієнтований переклад у когнітивно-дискурсивному ракурсі (2018): навчальний посібник / В. Г. Ніконова, Ю. В. Кононець, Х. Б. Мелько, Е. В. Польова, В. Б. Скрябіна, В. П. Сніцар, О. І. Чернікова. Київ: Видавничий центр КНЛУ.
7. Jones, F. R. (2007). Unlocking the Black Box: Researching Poetry Translation Processes. In: *Translation and Creativity. Perspectives on Creative Writing and Translation Studies*, (pp.: 59–74). E. Loffredo, M. Perteghella (eds.). London: Continuum.
8. Milton, J. (2009). Translation Studies and Adaptation Studies. In: *Translation Research Projects 2*. (pp. 51–58). A. Pym, A. Perekrestenko (eds.).Tarragona: Intercultural Studies Group.
9. Rojo, A. (2015). Translation Meets Cognitive Science: The Imprint of Translation on Cognitive Processing. *Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication*, 34 (6), 721-746.St Jerome.
10. Nord, Ch. (1997). *Translating as a Purposeful Activity: Functionalist Approaches Explained*. London and New York: St. Jerome Pub.

Додаткова:

11. Бацевич Ф. С. (2007). Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ: Довіра.
12. Вакуленко М. (2020). Синтез дескриптивного та прескриптивного підходів у сучасній кодифікації українського наукового термінолексикону: автореф дис. на здобуття наук. ступеня док. філол. наук: спец. 10.02.21 “Структурна, прикладна та математична лінгвістика”. НАН України, 432 с.
13. Гудманян А.Г., Сітко А.В., Єнчева Г.Г. (2020). Основи перекладознавства. Вінниця: Нова Книга.
14. Гриців, Н. М., Сабан, О. В., & Синдега, Р. Є. (2023). Терміни перекладознавчого спрямування: типологія та функція. *Нова філологія*, (89), 78-86.
15. Загнітко А. П. (2008). Основи дискурсолוגії: науково-навчальне видання. Донецьк:ДонНУ.
16. Зорницький А. В. (2018). Основи художнього перекладу. Навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.
17. Корунець І. В. (2008). Вступ до перекладознавства. Начальний посібник для студентів перекладацьких і філологічних факультетів. Вінниця: Нова Книга.
18. Куліш І. (2021). Перекладознавча терміносистема у наукових працях Р. Зорівчак. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 41 (2), 113-118.
19. Манакін В. (2012). Мова і міжкультурна комунікація. Навч. посібник для університетів. - Київ: Академія, Серія "Альма-матер".
20. Попович Ю.В., Бялик В.Д. Поняття термінології та терміносистеми у сучасній лінгвістиці. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*, 31 (70), №2 (2), 206-211.
21. Bassnett, S. (2002). *Translation Studies*. London: Routledge.
22. *Cognitive Strategies for the Resolution of Translation Problems*. URL: <http://termcoord.eu/2016/12/cognitive-strategies-for-the-resolution-of-translation-problems/>
23. Dijk, van T. A. (1985). Introduction: The Role of Discourse Analysis in Society. *Handbook of*

- Discourse Analysis*. Vol. 4. P. 1–8.
24. Faber, P. Conceptual Analysis and Knowledge Acquisition in Scientific Translation. URL: <http://lexicon.ugr.es/pub/fab-con>
 25. Faber, P. (2015). The Cognitive Shift in Terminology and Specialized Translation. *Monografías de Traducción e Interpretación*. Valencia: Universitat de València. P. 107–134.
 26. Halliday, M. A. K., Hasan, R. (1991). *Language, Context and Text: Aspects of Language in a Social- Semiotic Perspective*. Oxford: Oxford University Press.
 27. Hobbs, J. The Problems of Discourse. URL: <http://www.isi.edu/hobbs/disinf-chap1/node2.html>
 28. Huckin, T.N. Discourse Analysis. URL: http://www.exchanges.state.gov/education/engteaching/pubs/BR/functionalsec3_6.htm
 29. Ifversen, J. (2003). Text, Discourse, Concept: Approaches to Textual Analysis. *Kontur*, №7.

- P. 60-69. URL: <http://www.hum.au.dk/cek/contur/docs/kontur-07/pdf/filer/ji-text/pdf>
30. Munday, J. (2012). *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*, 3rd edition. London and New York: Routledge.
31. Nord, C. *Loyalty and Fidelity in Specialized Translation*. URL: http://web.letras.up.pt/egalvao/TTCIP_Nord%20loyalty%20and%20fidelity.pdf.
32. Pym, A. (2014). *Exploring Translation Theories*, 2nd edition. London and New York: Routledge
33. Pym, A. (2004). *Moving Text: Localization, Translation, and Distribution*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
34. Pym, A. (1992). *Translation and Text Transfer. An Essay on the Principles of Intercultural Communication*. Peter Lang. URL: http://usuaris.tinet.cat/apym/publications/TTT_2010.pdf.
35. Pym, A. (1993). *Why Translation Conventions Should Be Intercultural Rather Than Culture-Specific. An Alternative Link Model*. URL: http://usuaris.tinet.cat/apym/online/research_methods/1993_alternative_link.pdf
36. Vinay, J.-P., Darbelnet, J. (1995). *Comparative Stylistics of French and English*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

www.benjamins.com/#catalog/books/btl/main	The Benjamins Translation Library
http://www.cognitivelinguistics.org/en/about-cognitive-linguistics	Cognitive Linguistics
https://www.youtube.com/watch?v=hpVQiFhuQRs	Gary Massey on Cognitive Studies in Translator Education
http://www.jostrans.org/	Journal of Specialized Translation (UK)
http://psychlib.ru/	Routledge Encyclopedia of Translation Studies / ed. by M. Baker. London and New York : Routledge, 2001. 654 p.
http://termcoord.eu/	Terminology Coordination
www.benjamins.com/#catalog/books/btl/main	The Benjamins Translation Library
http://www.stjerome.co.uk/show_title.php?doctype	The Translator and Interpreter Trainer (UK)
www.eup.ed.ac.uk/journals.aspx	Translation and Literature (UK)
http://www.tandfonline.com/toc/rtrs20/current	Translation Studies (UK)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потреби).

Електронна платформа Microsoft Teams, на якій розміщено інформацію щодо дисципліни, проекти, мультимедійна система.